

Ulrike Meinhof 1976

(dramska igra)

Uvodna opomba:

Odrski prostor naj bo razdeljen na dva dela, drugi del pa na tri; v drugem delu so v glavnem vedno Gudrun, Ulrike in Andreas. Kot tri kletke ali krste ali (zaporniške) celice.

To besedilo je pravzaprav v tretji osebi, ker pa ga Ulrike izgovarja v prvi, ga je treba izvajati brez kakršnih koli telesnih in drugih komentarjev, pousem mirno – kot mehanična lutka ali umski bolnik.

1. *(Ulrike sama na sceni, osvetljena)*

ULRIKE: Imenujem se Ulrike Meinhof. Imam dvainštirideset let, dva otroka in zanesljivo ugotovljeno nagnjenost k destrukciji, agresiji in kriminalni dejavnosti nasploh. Zapustila sem otroka in moža. Posel prav tako. Ko me je vzgajala Renate, častna in dobra kristjanka, sem bila pacifistka. Ona prav tako. Redno sem hodila v cerkev, jedla juho in nosila čist ovrtnik. Kasneje sem začela pisati neka besedila. O Rudiju Dutschkeju nisem dobro razumela marsi, česa, morda vsega. O kanclerju sem napisala, da je pokvarjenec. Plačala sem kazen. To je pravično. Kasneje sem se vključila v RAF. Hoteli so mi napraviti intervencijo na možganih. Ne vem, zakaj so odstopili. Od intervencije. Realno je predpostaviti, da bi intervencija naredila svoje. Vem, da se mora vsak Nемеc truditi, da drugega, zablodelega Nemca, vrne na pravo pot. Nikdar ni treba dvigniti rok. Tudi od mene niso dvignili rok. Za intervencijo še ni prepozno. Za intervencijo na možganih še ni prepozno. Nas devetnajst je začelo vojno proti kanclerju, častnim uslužbencem, majhnim in nedolžnim otrokom, proti varnostnim organom, proti ustavi,

proti bodočim generacijam. Nas devetnajst proti samemu kanclerju, proti šestdesetim milijonom prebivalcev.

(luč ugasne)

2. *(isti prizor)*

ULRIKE: Imenujem se Ulrike Meinhof. Imam dvainštirideset let, dva otroka in zanesljivo ugotovljeno nagnjenje k destrukciji, agresiji in kriminalni dejavnosti nasploh.

(luč ugasne)

3. *(isti prizor)*

ULRIKE: Imenujem se Ulrike Meinhof.

(odmev, luč ugasne)

4. *(Ves oder je osvetljen; v ločenem delu so Ulrike, Gudrun in Andreas, izolirani, kot v zaplombiranih krstah; v njihovih kletkah ni niti enega predmeta. V sprednjem, proti publiki obrnjenem delu, stoji novinar 1, obrnjen z obrazom proti kletkam /novinarji 1, 2 in 3 so zmes raznih javnih funkcij in brez lastnih osebnosti/. Ulrike leži, Andreas sedi na tleh in enakomerno udarja s pestjo po njih – zvok je pojačan. Gudrun se počasi sprehaja.)*

GUDRUN: Če ubijejo Ulrike, moram ... moram poslati vsa pisma. Ko so ubili Katarino, ni nihče vedel. Vse je narejeno tako, da nihče ne ve. Velika mreža. Velika mreža. Kanclerju je veliki nemški bog položil na dušo, da mrežo zategne ... tako in tako in ko jo je pritrdil na vseh straneh, je lahko raportiral: niti najmanjši insekt se ne bo izmuznil. Ulov bo dober. Mesa v izobilju, in človeškega in živalskega ... *(Bog, kancler in novinar si manejo roke)* Nihče ni vedel, kako smo se dušili v Össendorfu. Nihče ni vedel, kaj se je dogajalo v Lübecku. Prodajalci mesa v bližnji mesnici so rezali velike goveje zrezke, jih zavijali v staniol in pošiljali doktorju Grossu. Gross je bil vedno sit, ko je prihajal z iglami in elektrodami. Mesnica je imela odličen promet.

NOVINAR 1: Sovražnike ljudstva je treba uničiti. Rešiti ljudstvo. Kdor žali vse naše blagostanje, vse naše delo, naše dosežke, naše najboljše mesto v evropski skupnosti, skupnosti bratskih narodov, tega je treba utišati, ne z mokro cunjo, ampak za zmeraj. ZA ZMERAJ! Po enostavnem postopku. Takšni so že pred smrtjo, že pred smrtjo zaslužili prezir delovnega in poštenega ljudstva, ki ve, da je brezkompromisno varovanje tega, kar imamo, svetinja. SVETINJA!

GUDRUN: Zvezni tožilec je sedemnajstkrat prekinil Andreea, ko je poskušal z nekimi argumenti ... Gospa zveznega tožilca je podobna upravnici velike državne carine. Visoka ženska. Gospod, zvezni tožilec, pa ni visok. Zvezno sodišče je nekaj časa imelo idejo, da bi Ulrike kirurško odprli glavo. Stereotaktičen poseg na možganih. Bunker na robu mesta stane dvaindvajset milijonov mark. Priče so policijsko preparirane in niso dobile niti ficka. Rade imajo svoj narod. Advokati so tekali sem, tja, tja, sem in mahali s papirji. Se smehljali. Nič. Nato so ubili

Hölgerja. Hölger jim je mrtev pokazal jezik. Nič. Policija nikoli ni dvomila, ali je treba samo udarjati po glavah ali jih sekati. Vlada, gospod kancler z nasmehom tu in razpelom tu ... vsi so igrali usmiljene sestre ... glave pa, glave je treba odsekati, glave je zagotovo treba odsekati ...

NOVINAR 1: Sovražniki ljudstva so kot gnilo seme, gnojno in plešnivo; rojevajo nove sovražnike ljudstva, nove, zmeraj nove. Izdati tiralice. Kdor ujame enega sovražnika ljudstva – odlikovanje in vreča denarja. Kdor ujame dva sovražnika ljudstva – dve odlikovanji in dvakrat več denarja. Z ustavo dovoliti sterilizacijo kot dolgoročen projekt. Kirurški posegi povsem nedvomno niso dovolj učinkoviti. Končno razglasiti, da nočemo, mi nočemo desperadosov, razočaranih, nesrečnih, fanatičnih, morilcev, samomorilcev in slaboumnežev v naši sveti državi, v naši državi blagostanja, prosperitete in reda. S ciljem varnosti in dobrega zdravja naslednjih štirideset let vzgajati optimistično. Vzgajati s pesmijo, med drugim. Kdor se rodi, mora imeti rad to državo, trud in znoj svojih očetov, svoj narod, ponosen in močan.

(luč ugasne)

5. *(Na sceni Ulrike, Gudrun, Andreas in Inge – prvi trije so na odru tudi takrat, ko jih pravzaprav ni.)*

INGE: Otroka sta povsem dobro. Čista sta in urejena.

ULRIKE: Pa on?

INGE: Kot vedno. Umirjen. Našel je neko dobro žensko, da pazi na otroka ... ni mu lahko ... naokrog govorijo, da si morilka ... otroka vsak dan prihajata z novimi zgodbami ... o tebi ...

ULRIKE: Pa vedo ... si jim povedala, kako je tukaj ...

INGE: O, ne. Tega ne morem. To je neumno. Tvoje gospe iz sosedstva pravijo, da niso mogle niti sanjati, bila si tako dobronamerna in vzgojena ...

ULRIKE: Dobronamerna in vzgojena ...

(Vstopi doktor Gross, z bučnim korakanjem čez cel oder /kot da prihaja iz publike/ prekine obisk.)

(luč ugasne)

6. *(Ulrike, Gudrun in Andreas sami. Ulrike sedi pripognjena na tleh, Gudrun udarja z glavo v "zid", Andreas leži.)*

ULRIKE: Eksplodirala. Eksplodirala je glava. Glava. Ko bi bila vsaj Bubackova. Včasih sem jaz Buback in kadar sem Buback, neprestano bruham. Morda je Buback lahko jaz. Če bi Buback zares bil mala deklica Meinhof in bi pozdravljaj sosedo, se nasmihal in zvijal vrat. Gre po ulici in se reži. Neprestano. Doma je juho. Vsak dan si obleče čisto srajco. Čiste nogavice. Mozeg polzi. Tako, vzpenja se. Vzpenja se. Zgoraj so privili železen vzvod. Na stropu. Goethe in Gross sta noter napeljala tok. In potem nihata z njim. Nihata železni vzvod, malo čelo pa tilnik pa tukaj pa teme. Možgani znotraj majčkene peččica. Češnjava. Takole trka po čelu. Tu je še vdolbina. Suha. Sadje smrdi. Po malem ... smrdi sadje ... po malem ...

(luč ugasne)

7. (*Ulrike, Gudrun, Andreas, novinar 1 /nepremično stoji s hrbtom obrnjen proti publikii/; Andreas in Gudrun sta zamenjala položaja.*)

ULRIKE: Tukaj so mi zvrtili luknjice ... gospod Gross je bil pazljiv ... z majhnim svedrčkom ... kot za dojenčke. Govoril je kot dojenčku in čebjljal, ko je to počel, roke pa so mu vonjale, bele tanke mokre s komaj kakšno dlačico tukaj na ... nad tem prevojem, sklepom na prstih, in miniaturna ura. Mala roka gospoda Grossa ... Kot pol moje. Nedoumljivo! Nedoumljivo! Potem so vstavili kateter. Pod čelom. Gospod Gross pravi, da je kateter vstavljen ... vstavljen v mehur. Ampak jaz ne opazim razlike. Možgani ali mehur. Gospod Gross pravi, da je razlika. Pripogne svojo majceno glavo na debelem vratu in približa svoje modrikaste ustnice tik ob moje sence in reče: razlika je RELEVANTNA. Razlika je, torej, relevantna. Izpade, kot da je duša mehur. Enako boli in tako izpade. Duša se je poscala v kateter. Možgani pa so se preprosto spustili sem (pokaže meča ...), mozeg se je vzpel do vrha in se ves čas vzpenja, vzpenja se. Na stropu je pripet železni vzvod. Na stropu visi mozeg. Vzpenja se ... Vzpenja se ...

(luč ugasne)

8. (*Ulrike, Gudrun, Andreas, novinar 2, Gross, Goethe – vsi v skupini, stojijo s hrbti obrnjeni proti publikii in z obrazi proti kletkam.*)

ULRIKE (*zelo glasno, skoraj poblaznelo*): Celica se vsako jutro premika ... pomika se levo, pomika se desno, potem kroži ... to traja pet minut. Opoldne se to ponovi. Popoldne še dvakrat po dve minuti in pol. Toda včasih ... ampak samo včasih ... poredkoma, kadar je sonce ... naenkrat vse preneha ... vse se umiri. Popolnoma. Zvečer in zjutraj po ceveh dovajajo hladen zrak od zgoraj in od spodaj ... železni vzvod sika kot pajek. Na sredini sem topla in na robovih zmrznjena ... na robovih sem modrordeča, rdečemodra, na sredini pa topla majhna žarnica ... Govorim glasno (*medtem je Ulrikin glas povsem tih*), govorim glasno ... govorim glasno ... (*glas postaja vse tišji*) če obmolknem, ne bom več nikoli, ne bom več nikoli mogla GOVORITI, GOVORITI GLASNO ... govorim glasno ... ljudem ... preprosto odmeva, ODMEVA v glavah, govorim glasno ...

(Naenkrat se sliši neko enakomerno šumenje, sikanje vodovodne cevi, voda s tisto oglušujočo resonanco. Edina na odru, ki si zakrije ušesa z rokama, se krči, zvija, brani, je Ulrike. Vsi ostali kot da ne slišijo. Ko zvok povsem umolkne, se zdi, kot da začneta Andreas in Gudrun vse to slišati, Ulrike pa govori naprej ...)

ULRIKE (*tipa po "zidovih" kletke*): Vse je iz celuloida. Sliši se, ko praskaš z nohti (*vleče z nogami po tleh*). Pa Inge. Mala Inge se je delala, kot da ne ve. Samo delala se je. In ne bo, Inge ne bo nikomur rekla, da je vse iz celuloida. (*sede na tla*) Jürgen Bartsch je v celici kričal, vse dokler se nekega jutra ... nekega jutra ni zbudil popolnoma nem, iz grla je samo pokljalo. Zalepili. Govorim glasno. Govorim razločno. Vsi slišijo. Tudi Inge ve. Inge ve. Potem je pisal po celici, pisal je plavalasi dečko Bartsch, hočem živeti, nisem kriv, hočem živeti,

sploh nisem kriv ... njegov očim je vsak dan pojedel velik zrezek, goveji zrezek iz svoje mesnice, dvigal kozarec in ponavljal: na zdravje malega dečka Jürgena. Naj mu Bog da rajsko veselje. Naj prispe tja čist in zdrav. Čist in sit. Hočem živeti. Nisem kriv. Na celuloиду se ni videlo niti eno sporočilo. Soliden material. Nič. Očim golta meso. Mesnica ima odličen promet. Tovarne delajo celuloid. Celuloid. Vse je iz celuloida ...

(luč ugasne)

9. *(Ulrike, Gudrun, Andreas, vsi stojijo. Novinar 1, Gross, Goethe na "svojem delu" nekaj pospešeno pripravljajo. Dva skladiščnika se potikata naokrog, prineseta tri poljske postelje, stole, dve majhni mizi in druge predmete. Skladiščnika prinašata, Goethe in Gross počasi razmeščata in se trudita, da ne bi delala preveč hrupa. Novinarja 1 in 2 opazujeta, si ogledujeta. Ulrike je obrnjena proti sosednji "celici", kot da bi govorila nekemu od preostalih dveh.)*

ULRIKE: Govoriti, govoriti, kot da brizgaš vrelo vodo v obraze drugih in ostanejo pokveke celo življenje. Govoriti ... *(naenkrat se vidi, da Ulrike /hitro/ sede in kot da jemlje papir in svinčnik /posnema/, črkuje, "napiše" stavek, ga izgovori na glas, nato drugega ...)* kancler je ukazal tako: napravite krsto iz drevesa goferja. Natopite ga odznotraj in odzunaj s smolo, sintetično smolo, in napravite pregrade, PREGRADE v krsti, in vsako pregrado zalijte s smolo, sintetično. In: ko se začne veliko deževje, streljajte. Na krsti mora biti po ekspertizi devet tisoč lukenj, vertikalno, horizontalno in diagonalno. Niti ena. Niti ena žival. Niti ena žival ne more. Ne sme ostati živa ... ostati živa, živa ... *(odmev)*

(Z magnetofonskega traku se sprva tiho, nato pa vse glasneje, sliši zvok, kot da /pravkar/ koljejo svinje; nihče se ne zmeni za to. Gross in drugi se ukvarjajo z razmeščanjem predmetov. Zvok doseže vrh in naenkrat utihne. Luč začne postopoma temneti. Tri postelje, mize in drugo je postavljeno. Gross in ostali molče stojijo, obrnjeni proti kletkam. Ulrike končuje povsem tiho.)

ULRIKE: Plombirana krsta. Ponoči spustijo železno ploščo. Mrežo v jeklenem okvirju. Privijejo jo tu, za ušesi. V somraku, ko se mreža spušča od zgoraj, malo škripa, gledam in imam poševne oči, poševne oči in glava se mi zvrne narobe. Takrat privijejo. Okvir se stisne k sencem kot kapa. V mrežo se vtiskuje možganska gmota. Testo. Zjutraj, ko odvijejo, enako škripa, možgani začnejo puhteti. Zletijo ven. Gross pride nasmejan in sveže obrit z majhno pinceto v mali pesti in otipava. Možgani so narasli kot kruh. Zadovoljen je. Gross. Imam poševne oči. Okvir je jeklen in se sveti. Inge mi ni verjela, ko sem ji rekla, da nimam nobene živali, prav nobene, niti zrnca, niti praška kakšnega semena, niti ene živali v roki. Niti ene ...

(luč ugasne)

10. *(Ulrike, Andreas in Gudrun nepremično ležijo. Gross in Goethe sedita na stolih, oba držita v rokah neke fascikle. Novinarji stojijo*

zraven. Skladiščnika sta ob vzglavjih postelj. Na dve postelji sta položeni lutki človeške velikosti, tretja je prazna.)

DR. GROSS: Dragi kolega, veste, da je bilo v Marburgu storjeno vse, da bi projekt A 2 uspel. Razume se, samo po sebi, da smo vsi mislili na popoln uspeh. Popoln uspeh, razumete, nikakor, absolutno nikakor nismo smeli dovoliti, da bi določene stvari, kaj ne, določeni detajli tega grandioznega projekta, procurljali v javnost. Informacija je lahko bila reducirana, maksimalno zožena. Sodelovanje z vojsko je imelo fantastične rezultate in zagotovljeno diskretnost. Sicer pa, mi vsi, dragi kolega, delamo za našo sveto domovino in tu ni nekih razlik ...

DR. GOETHE: Vsekakor, vsekakor ...

DR. GROSS: E, pa glejte ... V Hamburgu so prišle na plano neke težave, neki, recimo, problemi ... jasno ne v zvezi z denarjem, saj veste, da je vlada odobrila neomejena sredstva, razumete, NEOMEJENA, to je preprosto sijajno ...

DR. GOETHE: Jaz sem s tem seznanjen šele od nedavna ...

DR. GROSS: Kako naj vam to pojasnim ... Saj se spomnite prvih priprav ... sodelovali so Handke, Hammerschmidt in tisti mladi asistent Speer, mislim, da se je imenoval Speer ... prvi projekt pred petimi leti je šel, jaz sem napravil koncept, vem, da ste imeli neke pripombe, šel je na to, da se ustvari situacija, v kateri bosta dva ali več pacientov, tistih, ki so pretrpeli srčni napad ali kak kirurški poseg, torej imobiliziranih, podvrženo proučevanju v "sobi tišine" in da rezultati v zvezi s tem ne bodo veljali za povsem eksperimentalne, z ozirom na to, da smo paciente že dobili v imobiliziranem stanju, torej je imobilizacija že obstajala in ni bila z ničemer izzvana ... prosim vas, ne prekinjajte me ...

DR. GOETHE: Insistirali sem, da se v projekt vključijo samo zdrave osebe, pri katerih bi se dalo točno ugotoviti in kasneje podvreči preiskavi stopnjo agresije v "sobi tišine", kolikor se spomnim ... najino nestrinjanje je bilo le v tem ... morda, morda še v izboru sodelavcev ...

DR. GROSS: Ampak ... počakajte, kolega, to zdaj ni važno ... pustite ta neznatna razhajanja ... stvari so, stvari so, dragi kolega, vendarle bolj čiste kot mislimo ... doslej smo uporabili 80 vojakov ... eksperiment je potekal v dveh skupinah dvakrat po dvajset, trajanje je znašalo 80 minut, vi ste insistirali, dragi kolega, priznali boste, da nespametno, naj eksperiment traja 60 minut, dobro veste, da razvijanje metode merjenja agresivnosti v optimalnih pogojih zahteva tudi sto minut, ampak poskusne osebe v glavnem ne morejo vzdržati ...

DR. GOETHE: Vi ciljate ... kot kaže, na idejo, da sem jaz sabotiral ... Prosim vas, bodite povsem precizni, tovrstne sume sem že neke slišal ...

DR. GROSS: Ah, neee! Ne bodite po nepotrebnem nečimrni! Morava najprej razjasniti, RAZJASNITI od točke do točke, se strinjate?!

DR. GOETHE: Popolnoma. Poslušam vas, izvolite!

(Doktorja Gross in Goethe sta si povsem podobna, kot da sta ena in ista oseba; njun govor je malce grotesken, njune geste /telesno obnašanje/ pretirano poudarjene, vendar ne do skrajnosti. Medtem ko doktorja vodita majhno in nepomembno razpravo, novinarja

postopata naokrog, gledata, se dotikata lutk, skladiščnika sta na uslugo, v pripravljenosti. Varianta A: Gudrun, Ulrike in Andreas so med tem prizorom nepremični kot lutke; varianta B: so v neprestanem gibanju?)

DR. GROSS: Zbornik, ki ga je izdala univerzitetna otroška klinika v Hamburgu, psihosomatski oddelek, vsebuje popis vseh dosedanjih eksperimentov, izvedenih na tem oddelku v zvezi s senzorno deprivacijo, vi veste, da "soba tišine" tam ni mogla biti popolnoma uresničena, namreč senzorna deprivacija v smislu drastične omejitve čutnega zaznavanja, v smislu čutnega izstradovanja, izolacije, kot smo jo hoteli mi ... preprosto ni šlo ... Vidite ... ti eksperimenti skorajda ne veljajo, če ne dobimo te (*pokaže na lutki*) oblike negibnosti, ne da bi bil metabolizem pri tem življenjsko moten ... Prosim vas, vi ste takrat začeli z intervjuji ...

DR. GOETHE: Ne takrat, ni bilo takrat, ampak nekaj mesecev kasneje, saj poznate afero s hašišem, vsi izpraševanci so bili nakajeni ...

DR. GROSS: Vseeno! Stvar je bilo treba za nekaj časa ustaviti. Takrat smo začeli s paralelnimi raziskavami v Lübecku in Össendorfu, tam smo bili neprestano ovirani zaradi nekega Emkeja ... Vi, vi ste, domnevam, dobili kanclerjevo pismo?

DR. GOETHE: Nisem.

DR. GROSS: Podali ste poročilo visokim oficirjem Bundeswehra in nekim posebnim odposlancem vlade, kjer ste navajali, da so kapuca čez glavo, zapiranje pacienta v omaro, v hladno celico, neprijetni zvoki in tako dalje primitivne metode, čeprav ste vedeli, da so bile te metode samo v okviru predtestov in da sem vse etape vodil jaz ...

DR. GOETHE: Moje poročilo tega sploh ni omenjalo, zahteval sem, da se iz rok poskusnih oseb vzame panični gumb, s katerim lahko svojevoljno prekinejo potek eksperimenta in tako uničijo ves projekt, rezultati so bili lažni, in da se v proučevanju gre do konca ter da se spremlja stanje poskusnih oseb izključno preko monitorja ... sami veste, kakšni so bili rezultati, hašiš pred začetkom eksperimenta in nato samovoljno izključevanje, vojak je vedno lahko prekinil, pa je vseeno dobil določeno vsoto denarja ... potem se je to razvedelo ... zahteval sem, da dobijo denar samo tisti, ki vzdržijo do konca eksperimenta ...

DR. GROSS: Prosim vas, to ni točno. Jaz osebno sem bil vodilni in nisem niti takrat niti sedaj ne razumem dobro, zakaj ste vzdignili toliko hrupa ... Kasneje je, zahvaljujoč vam, neki časopis objavil tudi mojo biografijo ... tajnost je bila definitivno omajana ...

DR. GOETHE: Ne gre za to, vi ste ...

DR. GROSS: No, dobro. Nadaljeval bom, kjer sem prej obstal – se strinjate, da je treba spremembe v obnašanju otrok in njihove psihološke korelate sistematično obseči in ovrednotiti ...

DR. GOETHE: Absolutno!

DR. GROSS: In da je treba vrsto, obseg in pravilnost kot tudi omejeno moč vplivov takšnih izzvanih sprememb v obnašanju ter psihološke korelate teh sprememb raziskati in analizirati pod eksperimentalnimi pogoji v simuliranih standardnih situacijah ...

DR. GOETHE: Ampak to so notornosti ...

DR. GROSS: Prosim lepo. Ko smo začeli z raziskavami, smo imeli na razpolago otroke do sedmega leta, za to skupino imamo najmanj sistematičnih izvidov ...

DR. GOETHE: Vidim, da ne upoštevate Schröderjevega prispevka!

DR. GROSS: ... in otroci so v tej starosti najmanj socializirani. Otroci, ki so bili vključeni v projekt, so: epileptični, psihično nedojemljivi, cepljeni, skrajno anksiozni, otroci, za katere se sumi, da so bolni, že od prej na kliniki, kronično bolni, hemofiliki, diabetiki ... Zakaj ste zahtevali, da se nekatere kategorije izvzamejo, prosim vas, zaradi česa, zaradi česa ste obelodanili del projekta brez konzultacije s komer koli, celo z mano?!

DR. GOETHE: Očitno ste napačno obveščeni!

DR. GROSS: Pa poročilo?!

DR. GOETHE: V poročilu kanclerju je bilo zapisano natančno to: pri otrocih do osmih let je iz razvojno-psiholoških razlogov nemogoče narediti izbor ustreznih psihodiagnostičnih testov v obliki vprašalnikov in drugih ter je treba uvesti nove tehnike, neposreden pristop in neposredno beleženje ... Vi ste na otroški univerzitetni kliniki imeli nezmerne ambicije, to veste, ni bilo mogoče obdržati integritete "sobe tišine" in dobiti popolne oblike negibnosti, o kateri sanjate, to preprosto ne gre, največ je naredil Schröder, prosim, vi to veste, Schröder se je pravočasno ustavil ...

DR. GROSS: Schröder ni vzdržal, trdil je, da je "popolna oblika negibnosti" fikcija, stalno je tresel te lutke v vseh pripravah eksperimentov in kričal: Gross, vi sanjate, to se ne da izvesti brez nekakšnih drastičnih posledic, Gross, morate biti razumnejši, Gross, morate biti skromnejši, ne mahajte toliko z rokami ...

DR. GOETHE: Vam so bili napoti nekateri neposredni nosilci eksperimenta, čeprav ste jih sami izbrali, imeli ste jih pet in pet, pet zdravnikov z visoko stopnjo agresivnosti in pet z nizko, to je idealna kombinacija, potem ste si izmislili, da so ti ljudje neresni in odstopajo in ne delajo dobro in dovolj ... ko je nato na kliniki prišlo do afere, ste si izmislili, da ne gre za teh deset, ampak da jaz delam zmedo s svojimi poročili ...

DR. GROSS: Ah, pustite to, dragi kolega, menim, da malce pretiravate in nekam občutljivi ste, to ni dobro ... po samo nekaj mesecih so nam uničili projekt, čeprav je bilo predvideno, da bo trajal nekaj let ...

DR. GOETHE: Dovolite, da končam ... ko je Schröder podal prvo poročilo po zaključenem eksperimentu klasičnega raziskovanja strahu na 150 testiranih osebah pod osmimi leti, ste vi protestirali in trdili, da so bili rezultati fabricirani, tedaj se je začel spor med vami in mano, branil sem Schröderja. Potem je Schröder umrl in vi ste imeli definitivno odvezane roke ...

DR. GROSS: Dobro, dobro, ampak Schröder ni imel prav, njegova varianta je bila revidirana, kaj ne?

DR. GOETHE: Da. Prišlo je natančno navodilo, da se njegova varianta revidira.

DR. GROSS: Stvari so torej jasne, kajne? Nujno smo se morali opredeliti ali pa računati na posledice in tako izgubiti celoten projekt – ali pa bomo šli do konca posledicam navkljub.

DR. GOETHE: Tisto je bilo navodilo, ne pa samoumeven sklep.

DR. GROSS: Vseeno. Navodilo ali ne navodilo. Kdo vas vpraša za to, dragi kolega, kolikor vem, ste tu in ste še naprej v poslu, imenovali so vas, kolikor vem, dragi kolega, za mojega neposrednega pomočnika z vso samostojnostjo, pomeni to, da ste navodilo tudi vi sprejeli?!

DR. GOETHE: Da, sprejel sem.

DR. GROSS: Potem pa, dragi kolega, poglejva, kaj lahko tukaj skupno narediva (*Gross se približa Goetheju, objameta se, oba gresta proti lutkama*), preden napišete končno verzijo poročila in bova dosegla, v to sem prepričan, "POPOLNO OBLIKO NEGIBNOSTI".

(*luč ugasne*)

11. (*Vsi na odru so osvetljeni: Gross in Goethe nepremično sedita; lutki, novinarja in skladiščnika prav tako nepremično stojijo; v drugem delu scene so prav tako nepremični Gudrun, Andreas in Ulrike. To traja nekaj trenutkov, nato se sliši zvok /klanje svinj/, slišijo ga samo Gudrun, Andreas in Ulrike, brez glasu se zibajo in krčijo, vsi ostali na odru so povsem nepremični; ko zvok doseže vrh, nenadoma utihne, Gudrun, Andreas in Ulrike spet obmirujejo. Gross in Goethe vstaneta, Gross objame Goetheja in ponovi:*)

GROSS: In preden napišete končno verzijo poročila, bova dosegla, v to sem prepričan, "POPOLNO OBLIKO NEGIBNOSTI", "POPOLNO OBLIKO NEGIBNOSTI".

(*luč ugasne*)

12. (*Gudrun, Andreas, Ulrike in novinar 2; v tem trenutku se imaginarna ali dejanska razdeljenost odra !?/ briše; prostor je kompakten in enoten, vsi štirje so drug drugemu blizu.*)

GUDRUN: Ahhh. Haneck (*Gudrun je zelo glasna in kretnje so seveda v skladu s tem*), ta fini gospod Haneck. Fiiiini. Najfinejši. Okrog podbradka se mu je svetlikala slina. Na desni roki prstan z ... z ametistom. Ametistni Haneck. Tako se sveti, on se tako sveti, da ... jaz ... jaz ne bi odnehala ... če bi mi bilo dano ... bi ametistnega Hanecka dala v vse slikanice za otroke ... tako se sveti ... gospod Haneck se sveti ... kadar se vodja sveti, obraz in kamen na prstanu, sijaj kot blisk zadene vso deželo ... vsi se svetijo, vsi obrazi, vse ljudstvo se blešči, vsi so iz ametista ... božansko sonce jih obsijuje ... vsi poskakujejo ... zaradi ametista na mali roki gospoda Hanecka je ta dežela najbolj sijajna, najboljša, najbolj demokratična, in narod prav tako, pogumni Haneckov narod ... Haneck našobi usta in nato ... tu je kamen, (kaže) tako preko čela, in nato reče (*Gudrun kaže, imitira Haneckov glas in držo*): "Izolacija pravzaprav je mučenje, ampak kot takšna, zares kot takšna, pa je FILOZOFSKI problem, prosim, tega ni mogoče zanikati ..." (*Gudrun se krohota*) Thomas More je bil v mraku v spodnji celici ... obstajajo

spodnje, srednje in zgornje ... celice. Roke Thomasa Mora so bile popolnoma suhe ... on je bil popolnoma ... POPOLNOMA suh, niti kapljice znoja, in usta prav tako suha, SUHA, in srce mu je razbijalo pod črno tkanino, tam pa se je svetil ametist gospoda Hanecka, kanclerjev rubin in zlati prstani kanclerjevih ovaduhov ... v spodnji celici se je Thomas bal ... vedno obstaja neki gospodar, neki milostljivi starec, sivolas in z režami namesto oči, skrit, in če ga slučajno srečaš, se z njim ne moreš igrati kot z otrokom, kakor z drugimi starci, ne moreš ga cukati za pramene in ga vleči za ušesa, ko ima rojstni dan ... roko pa mu moraš poljubiti takole (pokaže) in se mu takole prikloniti, pogledjte, takole, pa še enkrat ... Haneck, pokojni Buback, kancler in rodni bratje, kot Jakob in Izak, nekaj časa ju nisem razlikovala, kancler je abstraktni Bog, ampak ni usmiljeni brat in ni sivolasi starec, sivolasi starec je nečista sila, vsi to vedo in vsi se tega bojijo ... iz spodnje celice se ne more nihče povzpeti v zgornjo ... niti učeni Thomas in kako bi mogel, zakaj prav on, nihče, niti Andreas, niti Hölger tega ni mogel, nihče ne more, tu ne pomagajo niti nebeške stopnice niti zemlja spodaj niti nebo zgoraj niti poslušni narod, ki se sveti ...

NOVINAR 2: Nemška preiskovalna družba in Bundeswehr sta dala svoje najboljše, svoje najsijajnejše ljudi, svetovne strokovnjake, da bi ugotovili in klasificirali nekatere netipične situacije pri teroristih. To je prispevek k prosperiteti in ugledu naše države, ki ga je treba pozdraviti in podpreti! Tudi časopisi dajejo prispevek, vsi so budno vstali v obrambo stabilnosti. Stabilnost je treba obdržati za vsako ceno. Skupine državljanov se samoiniciativno prijavljajo, prostovoljno! Ni več potreben denar, kot prejšnje leto, ko je kancler za prijetje Angele Luther, ene najbolj zloglasnih članic bande, ponudil nagrado v višini 200.000 mark. Velike države, tako socialistične kot naše evropske zaveznice, ponujajo pomoč pri lovljenju preostalih banditov. To je svetovni pregon. In končno lahko rečemo, da ne bo nihče od teh monsturoznih nekrofilnih tipov ostal živ. Ampak še so sovražniki, še so simpatizerji, še so parole in razglasi, sovražni in nevarni, priča smo demonstracijam, včeraj tristo ljudi v Berlinu, nekateri med njimi so zavedeni, zastrupljeni, brez dvoma, nekateri se ne zavedajo, da so teroristi kuga, črna smrt. Vse to je treba počistiti, če hočemo uničiti tiste, ki hočejo uničiti nas, tiste, ki pljuvajo, skrunijo, žalijo, tiste, ki napadajo ljudi in uničujejo naše materialno blagostanje, ki je celemu svetu evidentno jasno – ne smemo štediti moči in sredstev. Napredni svet nas bo podprl in pozdravil vse ukrepe! Nikakršen čudež ni, da je zrevoltirani državljan Peter Bahman leta 68, zrevoltiran od požigov, monsturoznih in nekrofilnih požigov sintetičnih blazin, streljal na Dutschkeja – kasneje so nekateri levičarski članki smrdeli mesece dolgo ... Nam pa so potrebni ljudje, kot je državljan Peter Bahman. Za nas so takšni budni, pripravljeni in odločni ljudje nujno potrebni. Nikomur ne bomo dali, kar smo naredili, dokler imamo Petre. Živel Peter! Živela SPD! Živel kancler! Živela Nemčija!

(luč ugasne)

13. (*Na odru so Ulrike, Gudrun, Andreas, novinar 2, dva skladiščnika, kancler, Gross in Goethe. Slednja dva oblikujeta krizni štab/potrebno je pohištvo/, poročata in komentirata. Gudrun, Andreas in Ulrike so v živahnem gibanju.*)

GUDRUN: Če ubijejo Ulrike, moram poslati vsa pisma. Ko so ubili Katarino, ni nihče vedel. Vse je bilo urejeno vnaprej. V Össendorfu toliko da mi niso izbili očesa. Katarini so odpadali kosi mesa. Vse je bilo urejeno, vse; tako dolžina vrvi kot število modric na vratu, na hrbtu, po glavi, koliko na čelu in koliko na ličnicah. Vse je bilo urejeno, vse je bilo urejeno vnaprej... Če ubijejo Ulrike, moram poslati vsa pisma, advokati bodo menda uspeli ... dolžina vrvi je vedno lažna ... Ulrikina pisma so skrita in namesto njih napisana druga. Neprestano nekaj zamenjujejo in urejajo. Ulrike so pripeljali neko žensko in trdili, da je tista ženska Ulrike in da Ulrike ni Ulrike. Tista ženska je sodelovala za težek denar. Meni je Gross nekega dne rekel, da imam obisk, da je prišel moj oče. Tam je stal neki človek, ki mu je bil zelo podoben, ampak ni bil on. Nekaj je momljal. Najprej sem mislila, da je on. Kasneje nisem bila sigurna. Tudi njega so zamenjali. Tudi njega so zamenjali! Zamenjujejo kraje, ljudi ... višino ... težo ... leva roka namesto desne ... črke v stavku ... /opomba: prizor z očetom je mogoče tudi odigrati, v tem primeru se besedilo spremeni, reducira/

KANCLER: No, poglejmo ... tu so neki teksti, neke izjave (*nagovori novinarja 2, ki ima v tem trenutku funkcijo ministra*) ... ali hočete, gospod ... poglejva!

NOVINAR 2 (*bere*): "Nemčija iz šestdesetih je podobna Nemčiji iz triintridesetega. Kar se je dogajalo v petdesetih, je zdaj splošen pojav, profesorje mečejo na cesto, vojaki imajo večjo specifično težo od politikov, socialdemokrati so v precepu. Vsak drugi pokvarjenec z likom pravovernega farnega župnika maha temu narodu z Ustavo in gobezda v lažnivem jeziku, narod verjame v ta jezik in to ustavo. Ministri proglašajo ljudi, ki zahtevajo povišanje plač, za sovražnike nemškega naroda in sovražnike vsega naprednega človeštva. Zahteva za povečanje plač ima za posledico izredno stanje. Prav tako kot zakoni iz 33. z obsodbami, koncentracijskimi taborišči in Versaillesom in Nürnbergom na koncu. Oficirji iz Hitlerjevega časa so poveljniki vojske. Vsi udrihajo s pestmi. Trepljajo po licih fante iz posebnih enot in jih hujskajo na 'sovražnike naroda' ..."

KANCLER: In od kod je to paranoidno sranje, kje je izšel ta bedasti tekst?

NOVINAR 2: V Konkretu ...

KANCLER (*udriha s pestmi po mizi*): In kaj smo storili mi, kakšen demanti smo dali, svet bo pomislil, da tukaj divja fašizem in da so ti banditi nedolžni otroci ...

NOVINAR 2 (*bere*): "... na hessenskem forumu se je predsednik okrožnega sodišča zavzel za protitaktiko: 'treba je poseči po občutku negotovosti med državljani in izhajati iz subjektivne prestrašenosti,' projekt bodočega izčrpavanja prebivalstva je po konceptu Ciine cen-

trale ... v Hamburgu, na železniški postaji, je bila eksplozija bombe izvedena kot fašistična provokacija, vsi časopisi pa so pisali, da je RAF ...”

KANCLER: Dovolj. Ni treba nadaljevati. Poglejte, v kolikšni meri prihajajo na dan nekatere stvari. Nihče se tukaj ni držal načrta. Nihče. Prav nihče (*udriha s pestjo po mizi*).

NOVINAR 2: Dovolite!

KANCLER: Ali mislite spet brati te patetične traparije?

NOVINAR 2: Prosim vas, gospodje (*obrne se proti Grossu, Goetheju in skladiščnikoma, ki sta ves čas v skladiščniških plaščih*) morajo še nekaj slišati (*bere*): “... integracija aparatov, zadolženih za zunanjo in notranjo varnost, preobrazba celotnih državnih aparatov v polipu podobno mrežo obveščanja za državno varnost z nalogami za brez izjeme vse zaposlene v javnih službah, da prenašajo vse informacije specialni službi za zaščito ustave, ustava pa je lažnivi kanclerjev jezik, na Spodnjesaškem spada ta tekst v takst zakona ... Strategija novega fašizma je na nivoju institucije, policije zveznih regij so poenotene in združene z vojsko ...”

KANCLER: Pa ... za kaj gre pri tej analizi ...

SKLADIŠČNIKA (*enoglasno*): Žaljivo je za vas, gospod kancler.

KANCLER: Mislite “ustava je kanclerjev lažnivi jezik”, no, pa saj ustava mora biti jezik nekoga ... in sploh ta mala ... ha ... ta mala pretiravanja ... Končno pa, ali bomo danes tukaj slišali (*obrne se proti novinarju 2*) vaše poročilo; napadena je bila ambasada v Stockholmu ...

NOVINAR 2: Od štiriinšesdesetega smo izvedli nekaj racij proti simpatizerjem. Prijeli smo pisce, založnike, novinarje, advokate ... neka Brigita Heinrich, profesorica sociologije v Frankfurtu, je bila v zaporu skoraj celo leto, nato Petra Schmidt, Petro smo držali leto in pol, nato smo jo premestili v ...

SKLADIŠČNIKA (*enoglasno*): Petra Schmidt je mrtva od prejšnjega meseca.

NOVINAR 2: Vse naše racije dajejo že deset let uspešne rezultate ...

KANCLER (*nestrpno udriha s pestjo po mizi*): Kaj pa napad na ambasado ... prosim vas, kaj ste ukrenili ...

NOVINAR 2: Izpolnili smo vse vaše ukaze ... pričakujemo razplet v nekaj urah, oni se ne morejo izmuzniti ...

KANCLER: Vse pripadnike specialnega odreda po opravljeni nalogi nagradite z ordenom zaslug za narod prvega reda in jim dajte dopust ...

NOVINAR 2: Gospod Gross, mi tukaj bi vsi skupaj radi ...

KANCLER: Pustite zdaj to! Razgovor sva opravila že prej. Stvari so glede tega urejene. Naš cilj je izolirati živčni center nasprotnika in s preciznimi sredstvi izvršiti paralizacijo. To je v interesu bodočih generacij in v interesu zgodovine. To od nas zahtevata, upravičeno, tako Vzhod kot Zahod, cel svet. Z vsemi sredstvi razbiti sovražne skupine, IZOLIRATI jih, z vsemi sredstvi, izkoreniniti ta strup. Država ne sme imeti pomislekov pred ubijanjem, če hoče ostati cela, enotna in močna. In ta država, ta narod, ima kaj braniti in bo branil. Nam niso potrebni advokati niti obtoženci, z njimi bomo, mimogrede, zlahka ... dovolj je javno

tožilstvo, stvar je treba skleniti v okviru te institucije. Nočemo procesov ... Gladovno so stavkali, po smrti Hölgerja Meinza akcije naraščajo ... in prosim vas (*obrne se k novinarju 2*), kaj ste ukrenili ...

(*luč ugasne*)

(*luč se prižge; nekaj dečkov in dekljc prinese velike panoje, na katerih piše: REŠIMO PRINCESO KRISTINO, PRIJATELJSKO ŠVEDSKO, PRIJATELJSKE ŠVEDSKE OTROKE!*)

(*luč ugasne*)

14. (*Ulrike, Andreas in Gudrun sami, spet na svojem delu odra,*)

ULRIKE: Hanna, kje si, Hanna ... kam si se skrila? (*Ulrike se sprehaja po celem odru in išče Hanno /Hanna Krabbe, članica RAF-a, ni bila prijeta in je ni/. Ko zagleda Gudrun, ji govori, kot da je Hanna:*) Hanna, kaj se je zgodilo, zakaj si se ustrašila ... draga Hanna, kako si mogla nasesti, Hanna, vsi vedo, da si nastavila svoj gobec, oni pa so tlačili noter nekaj kot kašo, kot antibiotik in ti si vsa nasmejana in grozno naivna verjela in goltala in goltala in se pri tem slinila ... aprila štiriinšedeset je kancler odklonil izmenjavo, daj no, ne delaj se nora, se spomniš, (*kriči*) ne igray duševne bolnice, slišiš ... ti si trdila, da je treba od nekaterih stvari odstopiti, rekla si "odstopiti", prosim, zdaj si kot majhen otročiček, celo škiliš (*približa se Gudrun in se ji zagleda v oči*), ti si zdaj tam, mi pa tukaj, vmes je brezno ... pristala si na vse, zdaj si kot vsi oni, nekam vgnezdiš svojo zadnjico in je toplo, od zgoraj pa se izliva kanalizacija in vsi neznosno smrdite po kanclerjevih govorih, po programih SPD, po govorih ministrov ... izmečki plavajo in vam nič ne manjka, plavate tudi vi, kakor zamahne kancler, tako zamahnete tudi vi, ko kancler vdihne in se potopi, vdihnete in se potopite tudi vi, sivi golobčki imajo veliko mater širokega krila in vam je vsem toplo, ko počepne ... Hanna, v božjem imenu, kako si lahko, kako si lahko verjela, da je ta država, ki nas duši, vsa ta gora dreka od tajne policije do sveta za zaščito družbe in ustave, le frnikula, ki jo moraš kupiti malemu Johannu in jo nato odkotališ, kako neumna si bila, Hannaaaa, neumna Hanna, pošiljala si pisma, bilo je hvala bogu lažje biti "internacionalen", razni tuji komiteji so se šopirili, ti si se izmikala zidovom Stammheima, zato vas je vse skupaj bolelo vaše skupno internacionalistično srce ... na večerjeh je na častnem mestu vedno sedel kakšen vodilni evropski intelektualec, Hanna, na nekatere stvari si v tej evropski patetiki pozabljala, nekatere stvari si stalno pozabljala ... v Stammheimu smo bili samo mi ... Hannnnnnaaaaaa (*Ulrike vpije*) ... Hannnnaaaaa!!!

/opomba: med Ulrikinim govorom ni prav nič na odru nepremično/

GUDRUN (*tiho in počasi, kot sama zase*): Pusti Hanno! Hanna ni pomembna! Hanna ni pomembna! Pusti Hanno!

(*Ulrike pristopi h Gudrun in jo močno strese; nekaj trenutkov je Gudrun kot nema in negibna lutka.*)

ULRIKE: Hanna, kaj se je zgodilo s tabo ... vključila si se v komisije za človekove pravice, napudrana si ti, napudrani so oni, a si vedela, vedela

si, kaj so naredili doslej ... pošiljala si pisma ... sprejemala delegacije, belgijsko, francosko ... in tako ... Hanna, enostavneje je biti "internacionalen", Hanna, tega ne moreš zanikati, kar tukaj, kar v tej državi, kar v naši državi, Hanna, počnejo psihiatrične službe, vojska, policija, SPD z zastavo in volilci, specialni odredi, stalne kontrole, stalne kontrole ... (*povsem tiho se približa Gudrun*) ... Hanna, moraš sestopiti s te tvoje ptičje palice, neučinkovito je takole sedeti zgoraj in gruliti naokoli, ljudje niso občutljivi na ptičji drek, Bubacku ne moreš le pljuniti v obraz, to ni dovolj, takšno dostojanstveno plemiško taktiko lahko prepustiš mesarjem in slaščičarjem, oni to znajo boljše, Hanna, ti iščeš posrednika v trenutku, ko agresija prihaja od spredaj, Hanna, slišiš, posrednika v podobi lažnivega mednarodnega komiteja ...

GUDRUN: Ampak Hanna, Hanna zares ni pomembna.

ULRIKE: Ti vse to veš, na debelo so te prevarali. Andreas, tudi Andreas to ve, strašno si se postarala, Hanna, in ne moreš se otresti nekaterih neizbežnih izkušenj ... fina si, Hanna, fini ljudje pa so jedli juho, nosili bele ovratnike, hodili v cerkev, vsak dan, zdaj jedo po en goveji zrezek, naokrog pa se je širil vonj po ožganih človeških kosteh, vsak vogal v tej zemlji je poscan, na vsakem vogalu po eden s čistim ovratnikom, dobavitelj, navaden državljani, in kaj ... kaj se je zgodilo ... priznam, resnično priznam in tebi in evropski gospodi, če si dovolj indignirana, Hanna, če si INDIGNIRANA, če te je, kajne, prevzel meščanski pojem trepetanja, vendar zares, ne kot te tvoje komisije, ampak zares, Hanna, ne tako na pol, z dobro umito ritjo in vonjavo pod pazduho, potem boš, Hanna, izšla iz tega, osredotočeno, ali to razumeš, Hanna, moraš biti osredotočena, Hanna, vse drugo so problemi prebavnega trakta ... Hanna, tukaj, v tej državi, Hanna, kdor ukrade krzneni plašč, je že požigalec, homoseksualec je morilec, človek, ki ima program, program sramežljivo v žepu, ta je državni sovražnik, za njega je vedno prostor v norišnici, zaporniški norišnici, čas, ki ga bo tam prebil, je neomejen, svet za zaščito države opravlja svoj posel, ti pa sprehajaš svojo rit po mednarodnih komisijah, Hanna (*povsem tiho*), na vsakem vogalu čepijo uvidevni in dobronamerni cariniki (*zlogi se tukaj ločujejo*), pregledujejo torbe, žepe in glave, varnostna situacija v državi zahteva, ti veš za ta razglas, to Bubackovo parolo, v dobrobit varnostne situacije, budnost, budnost, Hanna, skloni glavo, pa ti bodo prelomili vratno žilo, daj, skloni glavo, Hanna ...

GUDRUN: Hanna ni pomembna. Hanna že zdavnaj ni pomembna! Ni pomembna!

(*luč ugasne*)

15. /*predhodna opomba: zvoki, ki se v tem prizoru spet pojavijo, pravzaprav en zvok – klanje svinj –, mora biti prekinjan in predvajan tako, da je slišati, kot da ne tvori enotne celote!*

(*Na odru so Ulrike, Gudrun, Andreas /na svojem delu odra/, na to obstoječo "podlogo" na odru vstopita skladiščnika, sodnik in Jürgen Bartsch: sodnik nosi pod pazduho velik fascikel, njegova "uniforma"*)

je kombinacija meščanske obleke in obleke carinika, policaja ter duhovnika – po malem je vse to; za njim nosita skladiščnika v pokončnem položaju negibnega Jürgena Bartscha, vsi se “razvrstijo” nekako v sredino. Sodnik ima na verigi okrog vratu razpelo. Ko skladiščnika sedeta, med njima pa Jürgen, potegneta iz žepa še vsak svoje razpelo.)

SODNIK (*hodi po celem odru, pri tem drži roko kot blagoslavljajoči Jezus, gre pred skladiščnikoma in Jürgenom Bartschem, pred publiko in med Gudrun, Andreasom ter Ulrike; vsakič ponovi*): “In naj vam bog pomaga, da se naučite obvladovati vaše nagone.” /zvok/ “In naj vam bog pomaga, da se naučite obvladovati vaše nagone.” /zvok/ “In naj vam bog pomaga, da se naučite obvladovati vaše nagone.” (*sede*) (*luč ugasne*)

16. (*Položaji vseh na odru se zamenjajo.*)

SODNIK: Nesrečni mladenič, hudič je že zdavnaj vzel tvojo dušo. Koliko dečkov si ubil ...

BARTSCH: Niso bili dečki ...

SODNIK: Nesrečni mladenič, tvoja mačeha in tvoj očim sta napravila fantastičen vtis, v božji službi sta te pravočasno ovadila, sicer bi to število še raslo, raslo, in hudič bi si mel roke, tako smo vsaj nekaj naredili, morda niti ne boš prišel skozi tako slabo, dosmrtna ječa, ampak tam se vendarle da dihati, in na koncu, ko odslužiš kazen na tem svetu, ti bo Bog oprostil, Bog bo oprostil, ampak koliko je bilo teh dečkov, vidiš, moja poročila vseeno niso popolna ...

BARTSCH: Niso bili dečki.

SODNIK: Kako dobra in pobožna človeka si imel ob sebi ... sedem let sta čakala, da bi te lahko posvojila, hotela sta prav tebe, ker si plavolas, mačeha ti je vsak teden spletla ovratnik, očim te je zaposlil v svoji mesnici, imel si en prosti dan tedensko, skupaj ste hodili v cerkev in se vračali domov na nedeljsko kosilo ... in potem ti tvoji nerazumljivi zločini, no, koliko je bilo zares teh plavolasih in lepih dečkov?

BARTSCH: Niso bili plavolasi, pa tudi dečki niso bili.

SODNIK: Tvoj očim in mačeha sta neutolažljiva, ampak Bog jima bo uteha, ti nisi pot njune poti niti kri njune krvi ... lahko bi bil postal sijajen oficir, kako neverjetne možnosti si imel v pruskem katoliškem inštitutu, ti pa si bežal, stalno si bežal, nato si našel prvega dečka za denar, takrat si bil prvič v zaporu, tega ni od tebe nihče pričakoval ... Nesrečni mladenič, tvoja mačeha pravi, da si bil čist in urejen, vsak večer si se kopal, tvoja mesarska halja pa ni bila umazana, ljudje, ki so pri tebi kupovali meso, pravijo, da si imel nasmeh plavega angela in bleščeče bel ovratnik in čiste roke, umit obraz, koliko je bilo dečkov, so bili plavolasi, ali so bili lepi, lepo razviti, no, povej, jaz vem, da so nemški mladeniči perfektno grajeni, bele polti in njihova koža je ... daj, daj, povej!

BARTSCH: Niti enega dečka ni bilo.

SODNIK: Dobro, dobro, saj ti ni treba ravno reči, da so bili črni in

mastni, tvoja božanska urejenost tega ne bi prenesla, kaj ne? Toda poglej, prvič, ko si pobegnil iz internata, so te milo kaznovali, kasneje je tvoj očim prijavil vse skupaj, medtem ko se je tvoja mačeha, ko je prišla sem, dušila v solzah, bilo mi je žal te nesrečne gospe, ponavljala je, da vsako jutro zamenja tvojo posteljnino, poklekne poleg in moli, ne hodi iz cerkve, jaz sem ji pomagal z nasveti, naj dobri Bog obvaruje pred vsako skušnjavo tvojo dobro mačeho, in rekel sem tvoji mačehi, da ti nisi pot njene poti in ne kri njene krvi in Boga naj se boji, tvojega greha pa ne bo nesla v nebeško kraljestvo, njena duša bo vstopila k veliki svatovski mizi, nesrečni mladenič, njena duša bo sedla, kakor jaz zdaj sedim, veliki Bog bo odpustil, ti pa boš bolan in v temnici, milost bo tudi za tebe, saj se nisi odrekel Boga, Bog bo usmiljen, ali moliš kot doslej, nesrečni očetje in nesrečne matere so zahtevali tvojo kožo, a poglej, sodišče je usmiljeno, doživljenjski zapor in kastracija, ta država in Bog ne zavržeta niti enega svojega jagnjeta, vsako je vredno, vsako nam je potrebno in škoda ... zares škoda, mladenič, tvoj videz, ti bi lahko šel po vsem svetu in pridigal evangelij vsakemu bitju ter v božjem imenu izganjal hudiče, govoril v novih jezikih, polagal roke na bolnike in jih zdravil, rešitev tistemu, ki začne verovati in se pokristjani, sodbo pa tistemu, ki ne veruje, tvoj usmiljeni obraz ... škoda, mladenič, kazen je majhna, kazen je majhna (*ustane, kriči*), kazen je majhna za tvoj dvojni obraz, za tvojo kugo, za tvojo poganščino, kazen je majhna, in naj bo Bog pravičen, in naj bo Bog pravičen, ali si morda zavedel tudi njega, plavolas si (*mrzlično se sprehaja po odru in blagoslavlja, maha s kadilnico, se križa, nato spet sede in nadaljuje z mirnim glasom:*) ... daj, povej, koliko je bilo teh nesrečnih dečkov, ali so vsi imeli plemenite obraze, jih je bilo štirideset, povej!

BARTSCH: Stvar je v oceni pojave in videza. Niti eden ni bil deček. Vsi so bili odrasli ljudje, nekateri celo zelo stari, grbasti, z razpokano in uvelo kožo, počrnelim ustnicami, smrdljivji, neumiti in v glavnem sivolasi ljudje, ne spomnim se, da bi en sam bil plavolas. Nekateri so imeli kraste na temenu, brez las, morda gobavi ... nekaterim ni bilo mogoče določiti starosti ...

SODNIK: Klevete, klevete, nesrečni mladenič, gobavcev v tej državi ni, ni kužnih, gobava je tvoja hudičevska duša, duša s pokopališča ... ti si sam nečastni, takšna groza me spreletava zaradi tebe (*se križa*) ...

BARTSCH: Nekateri so imeli umetne ude, nekateri niso imeli rok, nekateri pa ne nog, oči so jim iztaknili na vzhodni fronti, nosili so bale svetlikajoče se tkanine, jemali so heroin in bili popolnoma otrpli, nekateri so imeli na trebuhu zaradi čirov, gnojnih čirov, odrezan kos mesa, nekateri pa sploh niso imeli zob in iz njihovih ust je smrdelo ... vsi so govorili o vzhodni fronti ...

SODNIK: Da. Vzhod je na splošno vzeto velika zabloda. Ampak zagotovo, zagotovo je moral vsaj eden biti plavolas in mladoleten in žametne, mladenič, fine nemške polti, kje si pobral ta gnoj, kje si našel ta smrad?! Ti lažeš! Lažeš! Bog vidi! Bog sliši! To je sveta dežela! V tej deželi ni brezrokkih, breznoгих, brezokih, gnojnih, pohabljenih in kužnih.

Preiskava je ugotovila, vsak umorjeni deček je bil plavolas deček, vsak je bil mladoleten, tvoja domišljija je hudičevska, za tvojim lepim obrazom je strupena, črna in smrdljiva pajčevina, že od nekdaj si v demonovih rokah, ni tvoje kože in ni tebe (*kriči*), v tej deželi ni niti enega kužnega, smrdljivega, brezzobega, brezrokega, Bog je ohranil, Bog je naredil, da v njenih mejah hodijo pošteni in čisti, s svojo hudičevo roko in svojim hudičevim udom si onečastil in zadavil štirideset plavolasih in mladoletnih ... Ta dežela tega ne sme pozabiti!

BARTSCH: Niti eden ni bil deček. Vsi so bili starejši od vas. Vsi.

SODNIK: "Naj vam bog pomaga obvladovati vaše nagone."

BARTSCH: Nite eden ni bil deček. Vsi so bili starci.

(*upira se, odnesejo ga*)

SODNIK: "Naj vam bog pomaga obvladovati vaše nagone!"

(*skladiščnika odnašata Bartscha in mrmraje ponavljata sodnikov stavek*)

BARTSCH: Ni bilo dečkov. Vsi so bili starci. Gnili. Niti eden ni imel zoob. Eden sploh ni imel ničesaaaaar!

(luč ugasne, zvok)

17. (*Andreas, Ulrike, Gudrun, novinar 3*)

ANDREAS: Ulrike je hidra. Ulrike je hidra. Milijon hidrinih glav. Tako velikih. Vsaka je večja od glavnega računalniškega centra. Groooss, ali slišiš, Gross (*tolče po zidovih, gleda navzgor, udarja s pestmi, joče*). Gross, naša vojna bo trajala tisoč let ... svinjaaa, kam si se skril? Groooss, nikoli, slišiš, ti in tvoj kancler nikoli ne bosta zmagovalca ... NIKOLI, slišiš, pa če napravite iz vsega tega naroda tajno policijo ... Gross Hidra ima nešteto glav in vsaka glava ima spet nešteto glav, Gross, ne delaj se norega, ti to veš ... Veliki rajh. Veliki Goethe. Velika Domovina. Veliki Gross. Veliki kancler. Veliki brizg. Veliki narod z veliko zadnjico. KOLEKTIVNO. Velika tradicija. Veliki Groooss, kje si, veliki Groooss, pokaži svoj rilec, svoj patriotski rilec ... Poslušaj, Gross, ti si samo majhen mozoljček na ugledni nemški riti, ti si Gross mali mozoljček, (*ponavlja tiho*) mali mozoljček, mali mozoljček (*dotakne se svojega obraza, obsedi sključen na tleh kletke*), mali mozoljček ... mozoljček ...

NOVINAR 3: Interno poročilo zveznega inšpektorata vsebuje tudi personagram Gudrun Enslin (*bere z nekega papirčka*): "Enslin, Gudrun; sposobna za vodjo; oster intelekt; konspirativno in organizacijsko nardarjena; neutrudna iniciativa, trda roka in strateška spretnost." Solidna izobrazba, študirala književnost. Vsa pisma v arhivu. Nekatera še vedno niso dešifrirana. Opazovan oče pastor Enslin. Opažena nemajhna labilnost. Različne in neusklaene reakcije na eksperimente s psihotropnimi ...

ANDREAS: Gross, zdaj je stvar jasna, ti si mozoljček, Ulrike pa je hidra. Ne moreš reči, da je razlika NEZNATNA. Ko te kancler s prstom pritisne takole (*tolče s pestmi in glavo po namišljenem zidu*), poglej, takole ... boš postal kapljica gnoja. Gross madežek. Na koncu bo nič. Gross, ti si nič. Tvoja velikost ne zagotavlja trajnosti. Prinesi danes največjo iglo, kar jih imaš, dajmo, Groooss, slišiš, Grooooooss?!

NOVINAR 3: Od osemindesetega so se v tej državi zgodili najstrašnejši zločini. Krivci so pobegnili. Pomagal jim je neki nečastni in podkupljivi advokat, tudi njega so kasneje zato sodili. Herberta Prola, policista, ki je opravljal svojo dolžnost, svoje vsakodnevno delo, so prerešetal z naboji. Zapustil je tri otroke. On je samo eden od mnogih, ki so padli v borbi proti monstroznim zločincem, ki so začeli svojo nečastno kariero pred osmimi leti s požigom samopostrežnice. Zdaj smo priče neverjetne in gnusne kampanje, ki se vodi proti temu narodu, proti svobodi tega naroda in proti prosperiteti in ugledu naše države. Hölgerja Meinza, Raspeja, Beato Sturm in druge zapornike iz Stammheima hočejo proglasiti za heroje. Odrešitelje.

ANDREAS: Kaj pa ti moreš hidri, Gross, a? Kaj more tebi hidra? Vsemogočna hidra. Niti neprebojna ruta ne more zaščititi tvojega obraza, Gross. Kaj boš naredil, da bi se obranil, Gross, priznaj, da si na robu, nič ne moreš! Konec je. Nič ne boš mogel ... zdaj imam zaupanje v tvojo roko, v brizgalko, ki jo prinašaš, v elektrode, tako, sam bom odprl usta, si namazal sence ... to je zato, ker me spominjaš na očeta, na mojega OČETA, moraš priznati, Gross, te podobnosti so dragocene, to so majhne dvojne slike, res da si ti malo trdnejši, tvoja slika je jasnejša in bolj vidna ... pravzaprav sem si vedno želel za očeta takšnega tipa, kot si ti, Gross ... ti to dobro veš ... vse to si že spregledal ... Groooss, kam si se skrila, daj, pokaži se, pokaži se!

(luč ugasne)

18. *(Ulrike, Gudrun, Andreas, Inge.)*

INGE: Otroka sta povsem dobro. Redno hodita v šolo ...

19. *(Andreas, Gudrun, Ulrike, novinar 3, skladiščnika, Gross, Goethe, kancler, sodnik.)*

ANDREAS *(povsem tiho, šepetaje, leži, samemu sebi)*: Gospod profesor ve več o Andreasu kot Andreas sam o sebi. Učitelj ve več o mučenem kot mučeni sam o sebi. Učitelj pa je mučitelj. Učitelj je mučitelj. Mučitelj je učitelj. Učenec pa je samo senca mučitelja, senca učitelja. Učenec je samo senca. Njega ne boli. Boli učitelja. Sence ne more boleti. Učitelj je senca ... ne, ne, učitelj je telo, učenec pa je senca. Spodaj je narod. Mehaniki in zdravniki spodaj vzbujajo občudovanje naroda. Vsi vreščijo. Gospod profesor je nekega dne prejel orden zaslug za narod iz kanclerjevih rok. Na trgih je narod vzklikal in jokal, jokal in vzklikal ter vzdigoval visoko nad svoja ramena in nad svoje glave male otroke, da bi se lahko kancler dotaknil njihovih lic in jim poljubil usta. Učitelj razlikuje pravičnega od nepravičnega. Pogubi ene, potem pa na to pozabi in pogubi še druge, jih spet ustvari in premeša. Zdaj najprej pogubi pravične, iz nepravičnih pa napravi dve skupini, pravične in nepravične in spet ene pogubi, ostanek pa razdeli. Po vsem tem razdeli navodila in izgine. Ni ga. Ko se vrne, najde vse enako, le tisočkrat pomnoženo, spet pogubi ene in druge pusti ter izgine. Učitelj je resnica. Učenec je laž. Učitelj je telo, učenec

pa senca. Vmes je zrak. Gost. Naokrog, ob straneh, tako prazno (razširi roke in vstane) naokrog, prazno ...

(V tem trenutku skladiščnika vstopita v Ulrikino kletko. Ulrike leži. Zavijeta jo v rjuho, naložita in odneseta, za njima odideta Gross in Goethe.)

... prazno naokrog ... ko pa učitelj umre, postane senca, učenec pa telo, učitelj pa senca. Zdaj je učenec učitelj, učitelj pa učenec. Učenec je resnica, učitelj pa laž. Vmes je nemški prah, naokrog pa praznina. Učitelj drži palico in nosi stekleničko mošusa, učenec pa je prosojen, za trenutek rdeč in nato zelen. Potem je tudi učitelj prosojen, zelen in rdeč ...

(Skladiščnika se vrneta; zavijeta Andreasa in ga pustita tako "zapakiranega" v kletki; nato zavijeta Gudrun in jo prav tako pustita, odideta. Kancler, sodnik z razpelom okrog vratu in novinar sedijo s hrbti obrnjeni proti kletkam, vsi trije izvlečejo nekakšne papirje in berejo, sliši pa se nič. Zvok klanja svinj.)

(luč ugasne)

/POJASNILA K TEKSTU:

Stammheim: zapor-utrdba, kjer so pustili življenje Ulrike Meinhof, Andreas Baader, Gudrun Ensslin, Raspe ...

Renate Riemeck: krščanska aktivistka, vzgojila Ulrike.

Jürgen Bartsch: sodili so ga zaradi ubojev otrok; obsojen na dosmrtno ječo; osemindesetdesetega je Ulrike Meinhof v levičarskem časopisu Konkret objavila tekst v njegovo obrambo; umrl je na operacijski mizi "zaradi napake pri anesteziji".

Hanna Krabbe: na začetku članica RAF, kasneje izstopila; na različne načine je sodelovala v raznih mednarodnih komisijah in komitejih, ki so zagovarjali pravice obsojencev RAF-a.

Buback: zloglasni šef policije; ubit.

Lübeck in Össendorf: zapora.

Uporabila sem tekste, nekateri so bili objavljeni in drugi ne, vsi brez izjeme pa so dokumenti, tudi pisma Ulrike Meinhof. Iz nemščine sta mi jih prevedla Milan Tabaković in Božidar Zec, iz francoščine pa Ivan Vejevoda./

Prevedel Darinko Kores Jacks